

แนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกสำหรับผู้ที่มีความประสงค์
จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา
Guidelines for Developing Skills in Playing Western Musical Instruments
for Further Study in Music of Higher Education Applicants

ดิฐพงษ์ อุเทศอาร์ง* กฤษณะ ทิพย์อักษร
Ditthapong Uthetthamrong*, Kritsana Thipakson
สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี^{*2}
Department of Music, Faculty of Humanities and Social Sciences,
Ubon Ratchathani Rajabhat University
ditthapong.u@ubru.ac.th

Received: April 14, 2022

Revised: November 27, 2022

Accepted: November 28, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกของผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2564 ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบสมัครใจ จำนวน 40 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบสำรวจ แบบฝึกทักษะและโน้ตเพลง แบบสังเกต และแบบประเมินความพึงพอใจ ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและปัญหาของทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก พบว่า ผู้ปกครองให้การส่งเสริมสนับสนุนให้เรียนดนตรี มีทักษะการปฏิบัติบทเพลงตามความถนัด และสามารถเข้าถึงสื่อการสอนเทคโนโลยี นักเรียนอยากให้เพิ่มเติมทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตก ด้านทักษะการฟัง และด้านทักษะการปฏิบัติโน้ตสากลเบื้องต้น

2. แนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก พบว่า มีรูปแบบแนวทางที่พัฒนาขึ้น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นเตรียมตัว ขั้นวิธีการฝึกซ้อม และขั้นการฝึกซ้อมและการเตรียมตัวก่อนการสอบคัดเลือก เมื่อนำรูปแบบแนวทางที่พัฒนาขึ้นมาศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง ทำให้สามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกได้ดียิ่งขึ้น โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจ โดยคณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือก ซึ่งมีระดับความพึงพอใจโดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความพร้อมในการศึกษาต่อด้านดนตรี ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตก และทักษะการปฏิบัติบทเพลงตามความถนัด

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา ทักษะการบรรเลง เครื่องดนตรีตะวันตก ศึกษาต่อ อุดมศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to study the conditions, problems, and guidelines for developing the skills in playing western musical instruments of the ones who desired to study music at a higher education level. The samples were 40 high school students who wanted to study music at Ubon Ratchathani Rajabhat University in the academic year 2021. The research instruments were a survey form, a skill and musical notation practice form, an observation form, and a satisfaction assessment form. The research findings were as follows.

1. Considering the states and problems related to the western musical instruments, it was found that parents supported their children to learn music, to choose what they wanted to learn according to their aptitudes. The students under study wanted the skill practices on the western music, listening skills and basic universal note skills.

2. Concerning the guidelines for the musical skill development, it was found that there were three stages: preparation, practice methods, and pre-test preparation. With the developed model used, it was possible to develop more skills in the western musical instruments.

Keywords: Development Guidelines, Playing Skills, Western Musical Instruments, Higher Education.

บทนำ

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีการเปิดสอนสาขาวิชาดนตรีทั้งในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ดังนั้นการจัดการศึกษาทางด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษาจึงเป็นการศึกษาเพื่อที่จะสร้างผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางด้านดนตรีออกสู่สังคม เพื่อประกอบอาชีพทางดนตรี และเพื่อยกฐานะของวิชาชีพดนตรีให้มีความก้าวหน้าทัดเทียมสาขาวิชาชีพด้านอื่น ๆ และเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษา การเรียนดนตรีนั้นผู้เรียนต้องมีผู้ชี้แนะ ตลอดจนการเข้าไปมีส่วนร่วมในประสบการณ์ต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถเรียนรู้และฝึกทักษะดนตรีอย่างถูกต้อง และสิ่งที่ขาดไม่ได้คือการจัดกิจกรรมดนตรีให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งในฐานะผู้สร้างสรรค์ ผู้แสดง และผู้ฟัง

ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ที่มีความประสงค์จะสมัครสอบคัดเลือกจะต้องเตรียมตัวเป็นอย่างดี เพื่อให้สามารถสอบผ่านเกณฑ์การคัดเลือก ซึ่งเกณฑ์ในการ

คัดเลือกเข้าศึกษาด้านดนตรีนั้นผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับทฤษฎีดนตรี ประวัติศาสตร์ดนตรี และการปฏิบัติเครื่องดนตรี และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติเครื่องดนตรี ซึ่งจะต้องใช้เวลาเตรียมตัวมากพอสมควร เพื่อฝึกซ้อมเทคนิควิธีการบรรเลง บทฝึก และบทเพลงต่าง ๆ ให้เกิดความชำนาญและมีทักษะที่ดีพอในการที่จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรี ซึ่ง Bowman (2012) ได้กล่าวเกี่ยวกับการเตรียมตัวเพื่อสอบเข้าเรียนดนตรีในมหาวิทยาลัยว่า ในปัจจุบันประเทศไทยมีมหาวิทยาลัย 76 แห่งที่เปิดสอนดนตรีในระดับปริญญาตรีและมีหลายแห่งในจำนวนนี้เปิดสอนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของประเทศไทยส่งผลให้อาชีพดนตรี มีโอกาสที่จะขยายตัวอย่างรวดเร็ว นักดนตรีของไทยมีโอกาสในการแสดงผลงานและแสดงดนตรีได้อย่างกว้างขวาง ทำให้มีผู้ที่สนใจเรียนดนตรีมากขึ้น ในเป้าหมายของการเรียนดนตรีในมหาวิทยาลัยนั้นก็เพื่อพัฒนาทักษะทางดนตรีของตนเองให้ถึงระดับมืออาชีพ ซึ่งหากทำได้อาจสามารถมีรายได้เพียงพอสำหรับตัวเองและครอบครัว และเขายังกล่าวอีกว่า ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยต่าง ๆ จะมีระบบสำหรับการรับนักเรียนเข้าเรียนต่อที่แตกต่างกัน แต่ข้อบังคับในการสอบส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกัน ซึ่งหมายถึง การที่จะสอบผ่านเข้าเรียนในสาขาดนตรีของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ไม่ใช่เพียงแค่การเล่นดนตรีที่ดีเท่านั้นแต่จะต้องเรียนรู้ทักษะทางดนตรีในด้านอื่น ๆ อีกด้วย

หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่งที่เปิดสอนด้านดนตรี โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติตามหลักวิชาการดนตรี มีจิตสำนึกต่อส่วนรวม มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ หมั่นแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี รวมทั้งเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งจะสามารถผลิตบัณฑิตวิชาชีพนครที่ตีมีสติปัญญา มีความรู้ความสามารถ เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการหรือหน่วยงานที่ดำเนินกิจกรรมด้านดนตรี มุ่งเน้นให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีดนตรี อันเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อการผลิตผลงานดนตรีในยุคปัจจุบัน ก่อเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชีวิต และสังคมต่อไป (สาขาวิชาดนตรี, 2562)

การคัดเลือกผู้ที่จะเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ดำเนินการโดยสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน โดยแยกการสอบคัดเลือกเป็น 2 ประเภท ประเภทที่ 1 คือ ประเภทคัดเลือกโควตาเรียนดี กิจกรรมพิเศษ และทุนเรียนดี ประเภทที่ 2 คือ รอบสอบคัดเลือกทั่วไป และได้กำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครประเภทที่ 1 ไว้ว่า เป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช. ปีที่ 3 (มีผลการเรียนรวม 5 ภาคเรียน) โควตาเรียนดีและทุนเรียนดีต้องมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.80 โควตา กิจกรรมพิเศษต้องมีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.20 ไม่เป็นภิกษุสามเณร ในพระพุทธศาสนา มีร่างกายแข็งแรงไม่เป็นโรคต่อไปนี้เป็นโรคเรื้อน วัณโรคระยะอันตราย โรคเท้าช้างในระยะปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม ตีดยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง และโรคพิษสุราเรื้อรังและคุณสมบัติของผู้สมัครประเภทที่ 2 ไว้ว่า รับเฉพาะผู้สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือ ปวช. ปีที่ 1 หรือเทียบเท่า ไม่เป็นภิกษุสามเณรในพระพุทธศาสนา มีร่างกายแข็งแรงไม่เป็นโรคต่อไปนี้เป็นโรคเรื้อน วัณโรคระยะอันตราย โรคเท้าช้างในระยะปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม ตีดยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง และโรค

พิชสุราเรื้อรัง ทั้งนี้ ได้แบ่งเกณฑ์การคัดเลือกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ สอบข้อเขียนวิชาความรู้ความสามารถทั่วไป และสอบปฏิบัติวิชาความสามารถเฉพาะวิชาชีพ โดยผู้ที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีจะต้องสามารถสอบปฏิบัติให้ผ่านเกณฑ์การคัดเลือกของมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ดังนี้ ผู้สมัครสอบจะต้องเลือกเครื่องดนตรีตามความถนัด อย่างน้อย 1 เครื่อง โดยเน้นเครื่องมือที่สามารถบรรเลงทำนองได้ ได้แก่ ประเภทเครื่องสาย (กีตาร์ ไวโอลิน วิโอลา วิโอลอนเชลโล และดับเบิลเบส) ประเภทเครื่องลมไม้ (ฟิคโคโล ฟลูท โอโบ คลาริเน็ต และแซกโซโฟน) ประเภทเครื่องลมทองเหลือง (ทรัมเปท ทรอมโบน เฟรนช์ฮอร์น บาริโตน และทูบา) ประเภทเครื่องลิ้มนิ้ว (เปียโน) และผู้สมัครต้องเตรียมการทดสอบ ดังนี้ 1) บทเพลงพระราชนิพนธ์ 2) บทเพลงตามความถนัด 3) ปฏิบัติบันไดเสียงเมเจอร์ (C, G, F) 4) การอ่านโน้ตที่กรรมการเตรียมให้ (Sight-Reading) 5) การทดสอบโสตประสาท (Ear Training) (มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2563) จากการดำเนินการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในหลายปีที่ผ่านมา พบว่า ผู้สมัครสอบยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตกตามเกณฑ์การคัดเลือก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกณฑ์ภาคปฏิบัติซึ่งเป็นปัญหาที่พบทุกปีการศึกษา กล่าวคือ ผู้สมัครเรียนขาดการเตรียมตัวที่ดีเกี่ยวกับการปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตกที่ตนเองถนัดบางคนไม่สามารถบรรเลงตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ได้ ผู้สมัครสอบคัดเลือกส่วนมากมีทักษะและความรู้พื้นฐานด้านดนตรีและการปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตกไม่เพียงพอต่อการมาสอบเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งอาจจะเป็นเพราะขาดการแนะนำที่ดี ความสนใจหรือความเอาใจใส่ที่จะฝึกซ้อม หรืออาจจะเป็นเพราะไม่ได้ศึกษาเกณฑ์การคัดเลือกให้ละเอียดก่อนที่จะมาสอบคัดเลือก จากเกณฑ์ที่กำหนดให้ในการสอบคัดเลือกเป็นเพียงเกณฑ์พื้นฐานที่ผู้สนใจเรียนด้านดนตรีจะต้องสามารถปฏิบัติได้ เพราะหากเข้ามาเรียนแล้ว เนื้อหาดนตรีทั้งด้านทฤษฎีดนตรีตะวันตกและการปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตกจะยิ่งเข้มข้นมากกว่านี้ หากมีพื้นฐานที่ดี มีการเตรียมตัวที่ดี และสามารถปฏิบัติตามเกณฑ์การคัดเลือกเข้ามาได้ ก็จะทำให้การเข้ามาศึกษาต่อด้านดนตรีสามารถที่จะเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว สามารถต่อยอดความรู้และพัฒนาทักษะของตนเองได้ดียิ่งขึ้น

จากปัญหาในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานีดังกล่าวมาแล้วนั้น เป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน เพื่อช่วยให้ผู้ที่เข้ามาศึกษาได้เตรียมตัวในการเรียนด้านทฤษฎีดนตรีและการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตกที่ตนเองถนัดและเครื่องดนตรีอื่น ๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียน ตลอดจนเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้สมัครว่าตนเองจะสามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อได้ สามารถเรียนจนสำเร็จการศึกษา และสามารถนำความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้จากการศึกษาไปประกอบวิชาชีพได้ อีกทั้ง หลักสูตรฯ สาขาวิชาดนตรี สามารถคัดเลือกนักเรียนที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรีเข้ามาศึกษาซึ่งจะสามารถพัฒนาทักษะทางด้านดนตรีของผู้เรียนให้มีพื้นฐานด้านดนตรีที่ดี สามารถพัฒนาตนเองในด้านการเรียนทฤษฎีดนตรีและการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีได้ดี อันจะส่งผลต่อการพัฒนางานดนตรีให้มีคุณภาพเพื่อที่จะตอบสนองภารกิจและพันธกิจของมหาวิทยาลัยในด้านการบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้งในประเทศและต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงมีความตั้งใจที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัย เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา สภาพและปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกของผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้าน

ดนตรีในระดับอุดมศึกษา ตลอดจนหาแนวทางในการพัฒนาทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรี ตะวันตกสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา ให้ผู้สนใจได้รับทราบ แนวทางและสามารถเตรียมความพร้อมในการมาศึกษาต่อทั้งทางด้านทฤษฎีดนตรีและด้านการปฏิบัติเครื่อง ดนตรี ให้สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์การสอบคัดเลือกได้ ตลอดจนให้ผู้สนใจเรียนดนตรีมีคุณสมบัติที่เหมาะสม ที่จะเป็นผู้เรียนดนตรีที่ดี และส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถพื้นฐานด้านดนตรีที่สามารถนำมาใช้ ในการศึกษาสาขาวิชาดนตรี สามารถพัฒนาตนเองได้ดี และนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อการประกอบวิชาชีพด้านดนตรี ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกของผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา คณะผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นที่เกี่ยวกับขั้นตอนและ วิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีใน หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี ปีการศึกษา 2564 โดยเป็นนักเรียนของโรงเรียนในพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี จำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และยโสธร จำนวน 120 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรี ในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี โดยเป็นนักเรียนของโรงเรียนในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และยโสธร ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบสมัครใจ (Volunteer nonrandom method) จากการสำรวจผู้ที่มีความประสงค์จะมาสมัครเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2564 จำนวน 40 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

- 1) รูปแบบแนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกของผู้ที่จะเข้า ศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ซึ่งพัฒนาขึ้นจากข้อกำหนดในการสอบคัดเลือกผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อ โดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี

2) แบบฝึกหัดทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก, โน้ตบทเพลงพระราชนิพนธ์, โน้ตบันไดเสียง (Major Scale) ตัวอย่างโน้ตเพลง (Sight Reading) และวิธีการฝึกโสตประสาท (Ear Training)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

1) แบบสำรวจความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

2) แบบสอบถามสภาพและปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกของผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา

3) แบบประเมินรูปแบบแนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

4) แบบสังเกตการฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกหัดและบทเพลงต่าง ๆ โดยครูผู้สอนของนักเรียนแต่ละโรงเรียน และคณะผู้วิจัย

5) แบบประเมินความพึงพอใจต่อทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก โดยคณะกรรมการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) แบบสำรวจความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี แบบประเมินรูปแบบแนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก โดยผู้เชี่ยวชาญ แบบสังเกตการฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกหัดและบทเพลงต่าง ๆ โดยครูผู้สอนของนักเรียนแต่ละโรงเรียน และผู้วิจัย แบบประเมินความพึงพอใจต่อทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก โดยคณะกรรมการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา การจดบันทึก (Field Note) โดยดำเนินการบันทึกทุกครั้งและใช้เครื่องมืออุปกรณ์ประกอบการบันทึกข้อมูลช่วยเพิ่มเติมรายละเอียด เช่น กล้องถ่ายรูป กล้องวิดีโอ เครื่องบันทึกเสียง ฯลฯ

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายของการวิจัยจากเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย และกรอบแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ของการวิจัยโดยใช้สถิติพื้นฐาน วิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบประเมินโดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) วิเคราะห์ข้อมูลจากสภาพและปัญหาของทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกของผู้มาสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

4.2 คณะผู้วิจัยได้นำเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูล โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงผลการศึกษาตามความมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยที่กำหนดไว้

สรุปผลการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และสามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกของผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา ดังนี้

1.1 ได้ดำเนินการสำรวจความต้องการเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี โดยเป็นนักเรียนของโรงเรียนในพื้นที่ 4 จังหวัด ได้แก่ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ และยโสธร ใช้การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสมัครใจ (Volunteer nonrandom method) จำนวน 40 คน

1.2 จากการดำเนินการสอบถามเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก พบว่า สภาพและปัญหาของทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D.=0.55) ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านผู้ปกครองให้การส่งเสริมสนับสนุนให้เรียนดนตรี ระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D.=0.46) ด้านทักษะการปฏิบัติบทเพลงตามความถนัด ระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D.=0.54) และด้านสามารถเข้าถึงสื่อการสอนเทคโนโลยีทางดนตรี ระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D.=0.52) และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านทักษะ การปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตก ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$, S.D.=0.51) ด้านทักษะการฟัง ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$, S.D.=0.57) และด้านทักษะการปฏิบัติโน้ตสากลเบื้องต้น ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, S.D.=0.68) นอกจากนั้นแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามยังมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางพัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตก ดังนี้

- 1) ควรมีการจัดสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรี และการอ่านโน้ตสากล นอกเวลาเรียน
- 2) ควรมีการสอนบทเพลงและแบบฝึกหัดที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน และมีความหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน
- 3) ควรจัดหาอุปกรณ์และจัดเตรียมสถานที่เรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเพิ่มศักยภาพของสื่อการสอนและเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น
- 4) ควรมีการสอนทักษะการฟัง การปฏิบัติโน้ตสากล และบทเพลงพระราชนิพนธ์

2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา ดังนี้

2.1 การพัฒนารูปแบบแนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก สำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนา โดยคำนึงถึงลักษณะการฝึกซ้อมที่ดีและวิธีการเตรียมตัวของผู้ที่สอบคัดเลือกเข้าศึกษาด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา แล้วนำมาให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินค่าความสอดคล้องของข้อมูล ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 5 ท่าน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมีความสอดคล้อง (IOC) ที่ได้ คือ 0.93 สามารถใช้ได้

โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะเพิ่มเติมว่าผู้ประสงค์จะเข้าศึกษาต่อ นอกจากความรู้ความสามารถในวิชาชีพทางด้านดนตรี จะต้องมีความรู้ในวิชาการด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ทักษะการใช้ชีวิตที่ดี การวางแผนและการจัดเวลาของตนเองและการชวนหาความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา การมีทักษะทางด้านภาษาและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพดนตรี เป็นต้น

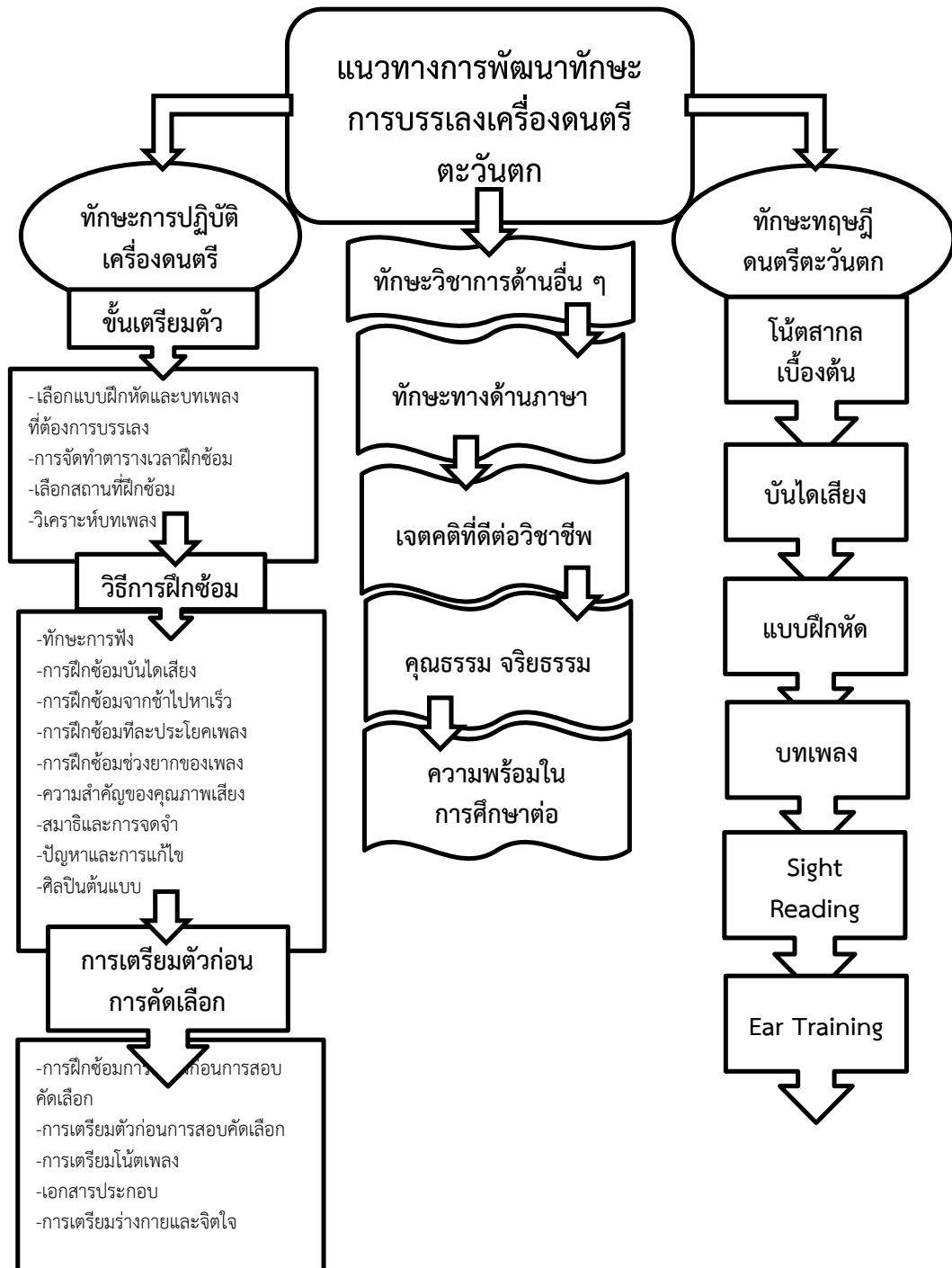
2.2 การสังเกตการเรียนรู้ทฤษฎีดนตรีและการฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกหัดและบทเพลง หลังจากแนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกที่พัฒนาขึ้นและผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้นำแนวทางการพัฒนาดังกล่าวมาใช้ประกอบกับเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกหัดทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก, โน้ตเพลงบทเพลงพระราชนิพนธ์, โน้ตบันไดเสียง (Major Scale) ตัวอย่างโน้ตเพลง (Sight Reading) และวิธีการฝึกโสตประสาท (Ear Training) ตลอดจนวิธีการต่าง ๆ ในการศึกษาเรียนรู้ด้านทฤษฎีดนตรี ไปให้กลุ่มตัวอย่างทำการศึกษา โดยใช้การสังเกตเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การสังเกตการเรียนรู้ทฤษฎีดนตรีและการฝึกปฏิบัติจากแบบฝึกหัดและบทเพลงของนักเรียนที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.10 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ข้อที่ 7 การฝึกซ้อมแบบฝึกทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรี และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 1 การเรียนรู้ด้านทฤษฎีดนตรีขั้นพื้นฐาน

2.3 การประเมินความพึงพอใจต่อทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกโดยคณะกรรมการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา คณะผู้วิจัยได้ทำการพัฒนารูปแบบแนวทางการพัฒนาการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกและได้ใช้รูปแบบดังกล่าวควบคู่กับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาได้พัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีและทักษะด้านต่าง ๆ ในการมาสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ เพื่อให้ผลของการวิจัยมีคุณภาพ คณะผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความพึงพอใจต่อทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก ของกลุ่มตัวอย่างหลังจากที่ผ่านกระบวนการวิจัยมาแล้ว โดยให้คณะกรรมการสอบคัดเลือกเป็นผู้ประเมิน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

คณะกรรมการสอบคัดเลือกมีความพึงพอใจต่อทักษะการบรรเลง เครื่องดนตรีตะวันตก โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.=0.58) และมีระดับความพึงพอใจใน 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความพร้อมในการศึกษาต่อด้านดนตรี ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$, S.D.=0.78) ทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตก ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D.=0.53) และทักษะการปฏิบัติบทเพลงตามความถนัด ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D.=0.45) ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ว่า การใช้รูปแบบแนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลง เครื่องดนตรีตะวันตกควบคู่กับการใช้เครื่องมือดำเนินการวิจัย ได้แก่ แบบฝึกหัดทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก โน้ตเพลงบทเพลงพระราชนิพนธ์ โน้ตเพลงบันไดเสียง (Major Scale) ตัวอย่างโน้ตเพลง Sight Reading และวิธีการฝึกโสตประสาท (Ear Training) สามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกของผู้ที่มีความประสงค์ที่จะสอบเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกสำหรับผู้ที่มีความประสงค์
จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา สามารถสรุปเป็นแผนภาพ ได้ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 แนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกของผู้ที่จะศึกษาต่อด้านดนตรี

ที่มา: คณะผู้วิจัย, 2564

แนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา ผู้ที่จะสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกได้ดี จะต้องสามารถปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมตัว** ได้แก่ เลือกแบบฝึกหัดและบทเพลงที่ต้องการบรรเลง การจัดทำตารางเวลาฝึกซ้อม เลือกสถานที่ฝึกซ้อม วิเคราะห์บทเพลง

2. **ขั้นตอนที่ 2 วิธีการฝึกซ้อม** ทักษะการฟัง (Ear Training) การฝึกซ้อมบันไดเสียง (Scale) การฝึกซ้อมจากช้าไปหาเร็ว การฝึกซ้อมทีละประโยคเพลง การฝึกซ้อมในช่วงยากของบทเพลง ความสำคัญของคุณภาพของเสียง สมาธิและการจดจำ ปัญหาและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการฝึกซ้อม แสวงหาศิลปินต้นแบบและผู้เชี่ยวชาญในด้านการบรรเลงเดี่ยวเครื่องดนตรี

3. **ขั้นตอนที่ 3 การฝึกซ้อมก่อนการสอบคัดเลือกและการเตรียมตัวก่อนการสอบคัดเลือก** การฝึกซ้อมการแสดงก่อนการสอบคัดเลือก การเตรียมตัวก่อนการสอบคัดเลือก การเตรียมโน้ตเพลง เอกสารประกอบการเตรียมร่างกายและจิตใจ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่อง เรื่อง แนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา มีประเด็นที่น่าสนใจในการนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. สภาพและปัญหาของทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตก พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D.=0.55) ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านผู้ปกครองให้การส่งเสริมสนับสนุนให้เรียนดนตรี ระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D.=0.46) ด้านทักษะการปฏิบัติบทเพลงตามความถนัด ระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D.=0.54) และด้านสามารถเข้าถึงสื่อการสอน/เทคโนโลยีทางดนตรี ระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D.=0.52) และด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับ ได้แก่ ด้านทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตก ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$, S.D.=0.51) ด้านทักษะการฟัง ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$, S.D.=0.57) และด้านทักษะการปฏิบัติโน้ตสากลเบื้องต้น ระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.29$, S.D.=0.68) นอกจากนั้นแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามยังมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตก ได้แก่ ควรมีการจัดสอนการปฏิบัติเครื่องดนตรี และการปฏิบัติโน้ตสากล นอกเวลาเรียน ควรมีการนำบทเพลงและแบบฝึกหัดที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน และมีความหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน ควรจัดหาอุปกรณ์และจัดเตรียมสถานที่เรียนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ควรเพิ่มศักยภาพของสื่อการสอนและเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น ควรมีการสอนทักษะการฟัง การปฏิบัติโน้ตสากล และบทเพลงพระราชนิพนธ์เพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (2555) ได้กล่าวในตำรา ทฤษฎีดนตรีแนวปฏิบัติ ไว้ว่า ความเข้าเกี่ยวกับทฤษฎีดนตรีนั้น นับว่ามีความสำคัญอย่างมากสำหรับผู้ที่จะเล่นดนตรี อย่างน้อยที่สุดก็ควรจะสามารถอ่านโน้ตได้ เพราะโน้ตเป็นภาษาที่ใช้เขียน

บันทึกเสียงดนตรีให้อยู่ในรูปของสัญลักษณ์ต่าง ๆ ทำให้สามารถศึกษาดนตรีได้เข้าใจง่ายขึ้นและผู้ท้อานโน้ตได้ย่อมสามารถพัฒนาทักษะทางด้านดนตรีได้ดีขึ้น โดยต้องอาศัยเวลา ความมานะพยายามและต้องศึกษาอย่างต่อเนื่องตามขั้นตอนจึงจะได้ผลการศึกษาด้วยตนเองอาจทำได้ แต่ต้องมีตำราที่ดีและมีผู้แนะนำในช่วงเริ่มต้นวางพื้นฐานก่อน แล้วจึงไปศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยตำราเล่มนี้ได้เรียบเรียงจากตำราหลาย ๆ เล่ม เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปหายากและครอบคลุมหลักทฤษฎีดนตรีสากลขั้นพื้นฐาน ได้แก่ เรื่องจังหวะ ระดับเสียง บันไดเสียง ชั้นคู่เสียง และคอร์ด รวมทั้งชื้อโน้ตในภาษาต่าง ๆ เครื่องหมายทางดนตรี และศัพท์ที่สำคัญทางดนตรี และ Bowman (2012) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกทักษะทางด้านโสต (Ear Training) ว่านักดนตรีทุกคนจะได้รับประโยชน์จากการเรียนรู้ทักษะการร้องและการฟังที่ดี เหมือนกับการทำงานร่วมกันของแขนกับตา ซึ่งเริ่มพัฒนาตั้งแต่ตอนที่เราเป็นเด็ก การร้องก็ช่วยพัฒนาทักษะการฟังกับการได้ยินเสียงด้วยเช่นกัน เราสามารถได้ยินระดับเสียงและทำนอง โดยคิดเสียงนั้นให้อยู่ในสมองของเรา จากนั้นร้องสิ่งที่เราได้ยินออกมา กระบวนการข้างต้นนี้จะช่วยพัฒนาทักษะทางด้านดนตรีของเราโดยไม่ต้องอาศัยเครื่องดนตรี นักดนตรีร้องเพลงเพื่อสื่อสารความคิดของดนตรีไปสู่คนฟัง ถ้าเรามีเสียงของดนตรีในหัวของเรา เราก็จะสามารถแสดงความคิดนั้นผ่านทางเสียงร้องหรือเครื่องดนตรีของเรา หรือเราสามารถเขียนเสียงที่อยู่ในความคิดของเราลงไปบนกระดาษโดยไม่ต้องมีเครื่องดนตรีได้อยู่ใกล้ ๆ

2. แนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา นั้น ผู้ที่จะสามารถบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกได้ดี จะต้องสามารถปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้ **ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมตัว** ได้แก่ เลือกแบบฝึกหัดและบทเพลงที่ต้องการบรรเลงการจัดทำตารางเวลาฝึกซ้อม เลือกสถานที่ฝึกซ้อม วิเคราะห์บทเพลง **ขั้นตอนที่ 2 วิธีการฝึกซ้อม** ทักษะการฟัง (Ear Training) การฝึกซ้อมบันไดเสียง (Scale) การฝึกซ้อมจากช้าไปหาเร็ว การฝึกซ้อมทีละประโยคเพลง การฝึกซ้อมในช่วงยากของบทเพลง ความสำคัญของคุณภาพของเสียง สมาธิและการจดจำปัญหาและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการฝึกซ้อม แสวงหาศิลปินต้นแบบและผู้เชี่ยวชาญในด้านการบรรเลงเดี่ยวเครื่องดนตรี **ขั้นตอนที่ 3 การฝึกซ้อมก่อนการสอบคัดเลือกและการเตรียมตัวก่อนการสอบคัดเลือก** การฝึกซ้อมการแสดงก่อนการสอบคัดเลือก การเตรียมตัวก่อนการสอบคัดเลือก การเตรียมโน้ตเพลง เอกสารประกอบการเตรียมร่างกายและจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับ Bowman (2012) ได้กล่าวเกี่ยวกับการเตรียมตัวเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในสถาบันอุดมศึกษาว่าจำเป็นจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับ การเรียนส่วนตัวกับอาจารย์ประจำเครื่องมือ (Private Lesson) การฝึกปฏิบัติบันไดเสียง (Scales) และการอ่านโน้ตในทันที (Sight Reading) 3. การเรียนเปียโน (Piano Lessons) 4. โสตทักษะ (Ear Training) เป็นต้น และสอดคล้องกับอภิชัย เลี่ยมทอง (2555) ได้ศึกษาหลักสำคัญสำหรับการฝึกซ้อมดนตรีเพื่อประสิทธิภาพสูงสุด ได้กล่าวว่า นักดนตรีหรือนักร้องที่ต้องการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีหรือขับร้องสามารถนำไปประยุกต์กับการบรรเลงหรือขับร้องเพื่อให้การฝึกซ้อมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตรงเป้าหมายและบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกซ้อมของนักดนตรีโดยมีหลัก 10 ข้อ ซึ่งสามารถแบ่งเป็น 3 หลักการคือ 1) หลักการก่อนทำการฝึกซ้อมเป็นการวางแผนด้านเป้าหมาย สถานที่ฝึกซ้อม ตารางเวลาการฝึกซ้อมทั้งระยะสั้นและระยะยาว 2) หลักการขณะทำการฝึกซ้อมเป็นการแบ่งแยกปัญหาในการบรรเลงเป็นปัญหาย่อย เพื่อจัดการฝึกซ้อมและแก้ปัญหา เช่น การซ้อมย่อเฉพาะช่วง หรือการเปลี่ยนแปลงจังหวะเพื่อการฝึกซ้อม เป็นต้น 3) หลักการหลังการฝึกซ้อม เป็นการอธิบาย

การฝึกซ้อมโดยไม่ใช้เครื่องดนตรี และการเตรียมตัวเพื่อนำผลงานออกแสดง รวมถึงการเตรียมความพร้อมในการแสดง

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกสำหรับผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา มีประเด็นที่น่าสนใจในการให้ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1.1 ข้อเสนอแนะในการดำเนินการวิจัย

1) สภาพและปัญหาทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตก พบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติเครื่องดนตรีตะวันตกอยู่ในระดับปานกลาง จึงทำให้ต้องมีการพัฒนาทักษะให้มีความพร้อมในการศึกษาต่อในขั้นที่สูงขึ้น

2) ทักษะการปฏิบัติบทเพลงพระราชนิพนธ์และทักษะการฟัง พบว่า นักเรียนมีพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง จึงทำให้ต้องมีการพัฒนาทักษะให้มีความพร้อมในการศึกษาต่อในขั้นที่สูงขึ้น

1.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการบรรเลงเครื่องดนตรีตะวันตกของผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรด้านดนตรี ในสถาบันการศึกษาอื่นได้

2) ผู้สอนดนตรี สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอนหรือการเตรียมตัวเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาของนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ได้

3) เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะทางด้านทฤษฎีดนตรีและการปฏิบัติเครื่องดนตรีและทักษะอื่น ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

1.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาพัฒนารูปแบบทักษะทางด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ศึกษารูปแบบการฝึกปฏิบัติเครื่องดนตรีไทยและเครื่องดนตรีพื้นบ้านประเภทต่าง ๆ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าศึกษาต่อ

2) ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนโรงเรียนมัธยมเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับนักเรียนที่จะเข้าศึกษาต่อด้านดนตรีในระดับอุดมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

ราชภัฏอุบลราชธานี, มหาวิทยาลัย. (2563, 2 พฤศจิกายน). *ประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เรื่อง การรับสมัครคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ประจำปีการศึกษา 2564.*

สมนึก อุ่นแก้ว. (2555). *ทฤษฎีดนตรีแนวปฏิบัติ.* (พิมพ์ครั้งที่ 9). อุตรธานี: มิวสิคโก.

สาขาวิชาดนตรี. (2562). *หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรี หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562.*

อุบลราชธานี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- อภิชัย เลี่ยมทอง. (2555). “หลักสำคัญสำหรับการฝึกซ้อมดนตรีเพื่อประสิทธิภาพสูงสุด,” *วารสารดนตรี
รังสิต มหาวิทยาลัยรังสิต*, 7,1(มกราคม-มิถุนายน 2555). 29-39.
- Bowman, J. (2012). Getting Ready. *Music Journal by College of Music Mahidol University*,
18(1), 26-31.